

Veenkoloniale landschap boeit Geert Schreuder

„Het zal wel iets te maken hebben met wortels en zo”

Geert Schreuder, beeldend kunstenaar en illustrator, woont en werkt sinds jaren in het Oost-Groninger Onstwedde. Als geen ander weet hij de sfeer van het Veenkoloniale landschap te vangen in vorm en kleur. Naast zijn vrije werk maakt hij portretten en modelstudies en illustreert hij boeken. Juist door die afwisseling blijft het tekenen en schilderen voor hem interessant. Op het ogenblik vervaardigt hij voor het Veenkoloniaal Museum in Veendam twee historische wandschilderingen.

■ Geert Schreuder heeft zijn hele jeugd in Stadskanaal gewoond, en het Veenkoloniale landschap blijft hem boeien. „Maar de schilderijen die ik er van maak zijn tamelijk expressionistisch en vrij, tegen het abstracte aan. Dat landschap zelf interesseert me dan nauwelijks meer, alleen moet het er wel achter aanwezig zijn. Maar ik wil meer vertellen dan dat er een polletje gras staat en dat het waait of dat de zon er op schijnt. Je bent dan bezig met kleur, sfeer, gevoel.”

Door **Hanny Diemer**

Details zijn in dat vrije werk nauwelijks nog herkenbaar. „Maar er is natuurlijk ook haast niets,” merkt Schreuder op, „eigenlijk is het alleen maar één rechte lijn. Als er een boom staat is het meegenomen. En al het andere wordt me dan ook direkt teveel, dat vind ik gezocht. Oostenrijk, of Marokko, prachtig om te zien, maar het heeft niks met mij te maken. Het staat te ver van mij af. Dat begint trouwens al in Drenthe. Als ik heide schilder dan heb ik het gevoel dat ik toeristenplaatjes maak. Maar hier...” Hij knikt in de richting van het brede raam met het weidse, lege panorama erachter. „De lichtval verandert voortdurend. En als er een doodenkele keer iets in dat landschap gebeurt, een nieuwe weg of zo, dan vind ik dat vreselijk spannend. Maar eigenlijk begrijp ik zelf niet hoe iets wat niets is, me zo blijft bezighouden. Het zal wel te maken hebben met wortels en zo.”

Volkorensfeer

De Groninger kunstenaar geeft zijn geboortegrond ook nog op een heel andere wijze weer. Sinds enkele jaren maakt hij historische afbeeldingen, min of meer natuurgetrouwe reconstructies. „Dat begon met die plaat van de trekshuit, de snikke, in Stadskanaal. Toen die een paar jaar geleden weer ging varen, was er vanuit mijzelf een dringende behoefte om daar een schilderij van te maken. Zo'n nostalgische volkorensfeer. Daar is toen een poster van gemaakt, en daarna kreeg ik meer opdrachten in die richting. Zo heb ik voor de Abel Tasman-herdenking in Grootegast vier aquarellen gemaakt. In het nieuwe Veenkoloniale Museum maak ik nu twee wandschilderingen van vier bij vijf meter. Van die grote lappen, heerlijk! Op de ene is de helft van een turfschip op ware grootte afgebeeld, in de permanente expositieruimte. Op de andere wordt een veenprofiel vastgelegd, een laag van zo'n vier meter hoog. Daarvoor zijn we een dag naar Klazienaveen geweest, met een archeoloog en een fotograaf. Om zo'n veenlaag te voelen en te ruiken; om te zien wat de structuren zijn.”

Modelstudies, naakten, doet hij als het zo uitkomt. „Als de gelegenheid er is, en de zin er is. Het is heerlijk om er mee bezig te zijn. Ja, die ophef in Sleen. Dat was de eerste keer dat ik aquarellen met naakten exposeerde; ik was er zelf tamelijk verbaasd over. Maar die ene meneer had net het uitzicht op een mannelijk naakt en daar zat nog een piemel aan. Daar had hij het moeilijk mee, maar we hebben het met een minnelijke schikking opgelost en de schilderijen wat anders opgehangen...”

Geflatteerd

Regelmatig krijgt hij opdrachten voor het maken van een portret. „Dan werk je weer heel anders, heel doelgericht. Het is heel moeilijk omdat er zoveel emoties aan te pas komen. Vooral, wat wel gebeurt, als het om een portret van een overledene gaat. Ik wil dan zoveel mogelijk foto's hebben en ik zeg ook: als het niet bevalt gaat de deal gewoon niet door. Al heb ik er dan uren

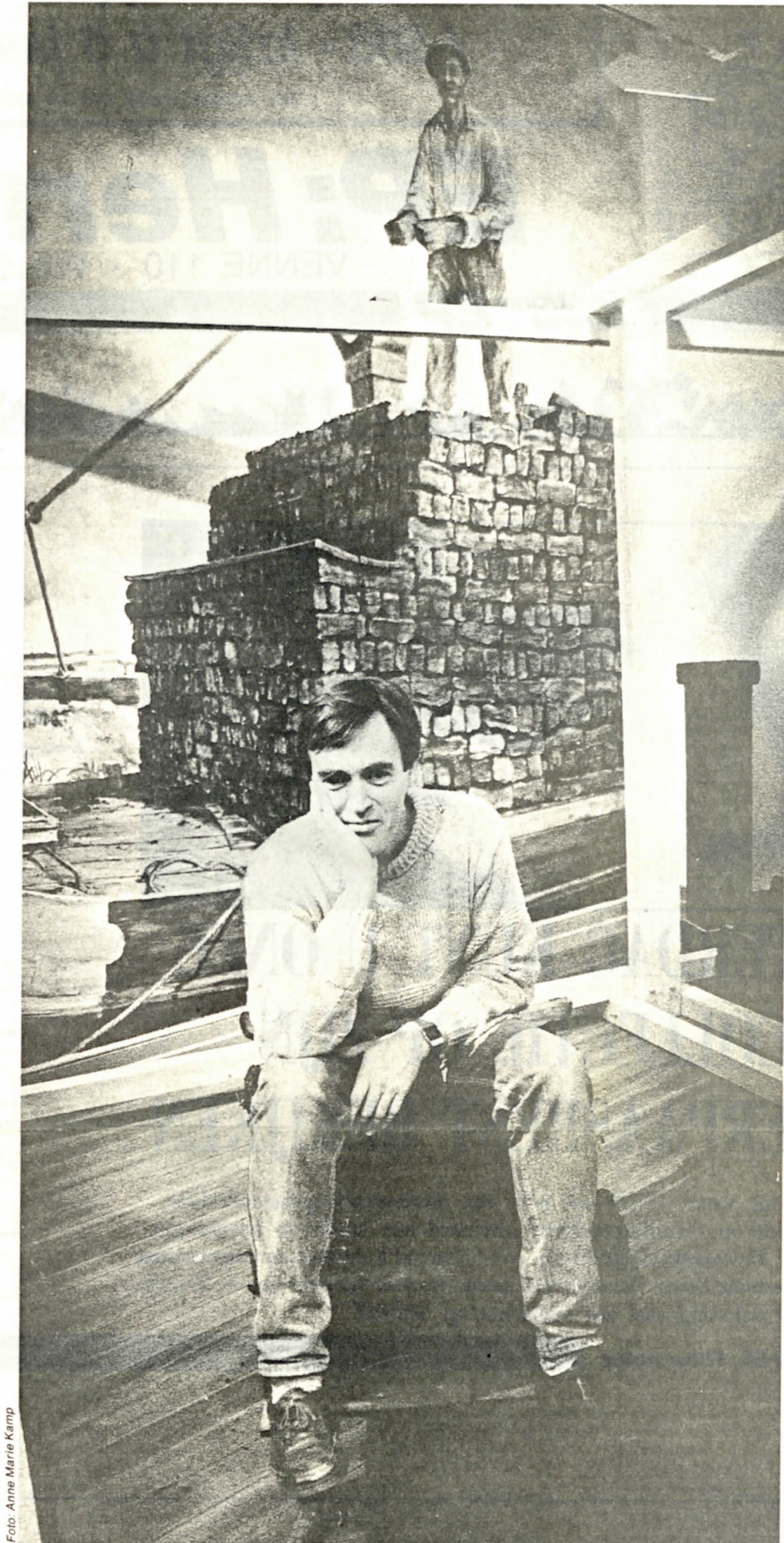

Foto: Anne Marie Kamp

werk in zitten, maar ik vind het vreselijk vervelend als de mensen opgescheept zitten met iets wat ze niet willen hebben.”

„In principe maak ik geen geflatteerde portretten maar aan de andere kant ontkom je er haast niet aan. Een boer bijvoorbeeld, die zijn hele leven op het land heeft staan ploeteren, die wil dan toch afgebeeld worden in het zondagepak. Dat is eigenlijk geflatteerd; dat evenwicht is heel wankel.”

„Maar de afwisseling is leuk. Ik ben nu bezig met die enorme wandschilderingen en daarna verlang ik weer naar het illustreren van een boek. Mijn opleiding volgde ik bij Wout Muller en Ger Siks, en dat zijn natuurlijk op en top realistische peutersaars. Hele kleine gebruiksvoorwerpen zo precies mogelijk weergeven, dat

vind ik prachtig. Of iets wat volslagen onmogelijk is, zoals de 'appel-moes' in het boek 'De Siberische Kou' van Gré van der Veen. Ik zie mijn illustraties als een verlengstuk van het schrijven, en ik vraag me altijd af hoe ver ik mag gaan; in hoeverre ontnem je de lezers hun fantasie. Dat speelde het sterkst in het verhaal 'Berestaark', dat immers het verhaal van Gré zelf is. Daarom heb ik het landschap en de huizen weergegeven, maar de personen alleen maar aangeduid.”

„Ik merk steeds meer dat ik toch wel een enorme plaatjesfreak ben. Of het niet naar kitsch toegaat? Van mezelf weet ik, dat ik er tegenaan hang, dat het niet te sentimentele, te lieflijke plaatjes moeten worden. IK probeer er voor op te passen.”

GD 10-4-192